

Den grønne natur i København

Danmarks
Naturfredningsforening
København

Kastellet Foto: Lars Fabricius

Hvor grøn er København?

Adgang til grønne områder er ikke en luksus, men en forudsætning for et sundt byliv. Forskning viser, at mennesker, der bor tæt på natur, lever længere, har lavere risiko for stress og sygdom og oplever højere livskvalitet. Børn, der vokser op med natur omkring sig, har bedre psykisk trivsel som voksne, og ældre mennesker med adgang til grønne områder oplever mindre ensomhed og bedre helbred.

Grønne områder har også en direkte effekt på byens miljø:

- De forbedrer luftkvaliteten
- Dæmper støjniveauet
- Køler byen ned under hedebølger
- Opsuger regnvand og mindsker oversvømmelser

København lever ikke op til WHO's standarder på nuværende tidspunkt. De nye bydele, der er udviklet efter 1990'erne ligger langt under WHO's standard. I rapporten "Urban Green Spaces and Health" (2016) anbefaler WHO, at alle indbyggere bør have adgang til mindst én større grøn offentlig park indenfor 300 meter eller cirka 5 minutters gang fra deres bolig. Denne retningslinje bygger på studier, der viser en signifikant sammenhæng mellem nærhed til grønne områder og øget sundhed.

I København er adgangen til natur meget ujævnt fordelt. Nogle bydele har kun få grønne lommer, mens andre er bedre dækket. Denne ulighed i adgang til natur afspejler og forstærker den generelle ulighed i sundhed.

Pres på de grønne åndehuller

Byen vokser og presset på naturen vokser med. Befolkningstallet stiger, og der bygges tættere og højere end før.

De eksisterende parker bliver i stigende grad slidt, fordi de skal rumme så mange forskellige aktiviteter: stille ro, fuglekiggeri, solbadning, sport og musik. Resultatet er, at både mennesker og natur mister plads og trivsel.

Store gamle træer bliver også færre. Selvom de er afgørende for klima og biodiversitet, er det alt for let at få tilladelse til at fælde selv træer over 30 år. Nye træer kan ikke erstatte gamle på kort tid, og det tager mange årtier, før de får samme værdi for fugle, insekter og mennesker.

De fleste parker i København er fredede, men kirkegårdene er stort set uden beskyttelse. Kun Assistens Kirkegård har fredningsstatus, selvom kirkegårdene rummer både kulturhistorie, biodiversitet og træer, der har stået i over 100 år. Når færre københavnere kistebeverages, betyder det, at meget jord på kirkegårdene ikke længere bruges til deres oprindelige formål. Det kan friste til at bruge dem til andre formål, der ikke giver samme naturoplevelser.

Denne kombination gør, at pladsen til grønne åndehuller bliver mere værdifuld end nogensinde. Men i stedet for at sikre disse områder ser vi en stigende risiko for, at de inddrages til byggeri, skybrudsanlæg eller andre formål. Det betyder, at både biodiversitet, rekreative muligheder og kulturarv trues.

Byggeriet truer det grønne

- Kirkegårde er i fare for at blive inddraget til byggeri eller tekniske anlæg.
- Store gamle træer forsvinder, selvom de er vigtige for skygge, køling, regnvandshåndtering og biodiversitet.
- Ca. 50 mindre grønne områder i byen er ikke beskyttede – flere er allerede truet af byggeri.
- Grønne forbindelser (økologiske korridorer), der skal forbinde byens naturområder, er ofte kun på papiret.

Konsekvensen er en by, hvor både mennesker og natur får mindre plads, og hvor vi mister de grønne åndehuller, som er afgørende for sundhed, klima og livskvalitet.

Østre anlæg, Foto: Lars Fabricius

Danmarks Naturfredningsforening mener:

- At der udvikles et bedre mål for det grønne i København, - 300 m til nærmeste grønne område uanset størrelse eller kvalitet er ikke godt nok.
- At der laves en handleplan for hvordan boligområder som er underforsynet med grønne områder kan kompenseres og begrønnes.
- At der laves grundige analyser af konsekvenserne i forhold til det grønne inden der træffes beslutning om fortætning i bydele.
- At alle træer over 25 år skal have et effektivt værn mod fældning og hård beskæring – både på offentlige og private arealer.
- At der laves en strategi og en handleplan for at undgå varmeø-effekt på kort og langt sigt i takt med at klimaet bliver stadig varmere. En sådan strategi bør bl.a. indeholde mål for trækrone-dække og for hvor stor en del af de enkelte bydeles areal som må være befæstet.
- Kortlægning af træer: Kommunen bør registrere alle træer og gøre oplysningerne offentlige på Københavnerkortet.
- Grønne korridorer skal styrkes: Naturen skal kunne vandre mellem områder – det fremmer biodiversiteten og giver bedre naturadgang for borgerne.

Danmarks Naturfredningsforening mener:

- Grøn kommuneplan: DN foreslår et særligt kommuneplantillæg, der udpeger nye forbindelser og sikrer faunapassager, så veje og jernbaner ikke skaber barrierer for naturen.
- At København, som Frederiksberg, bør indføre biofaktor, så byudvikling aldrig må gøre byen mindre grøn eller fattigere på biodiversitet. Du kan læse mere om biofaktor på www.koebenhavn.dn.dk
- Fred kirkegårdene: De skal sikres for fremtiden, ligesom parkerne blev det.

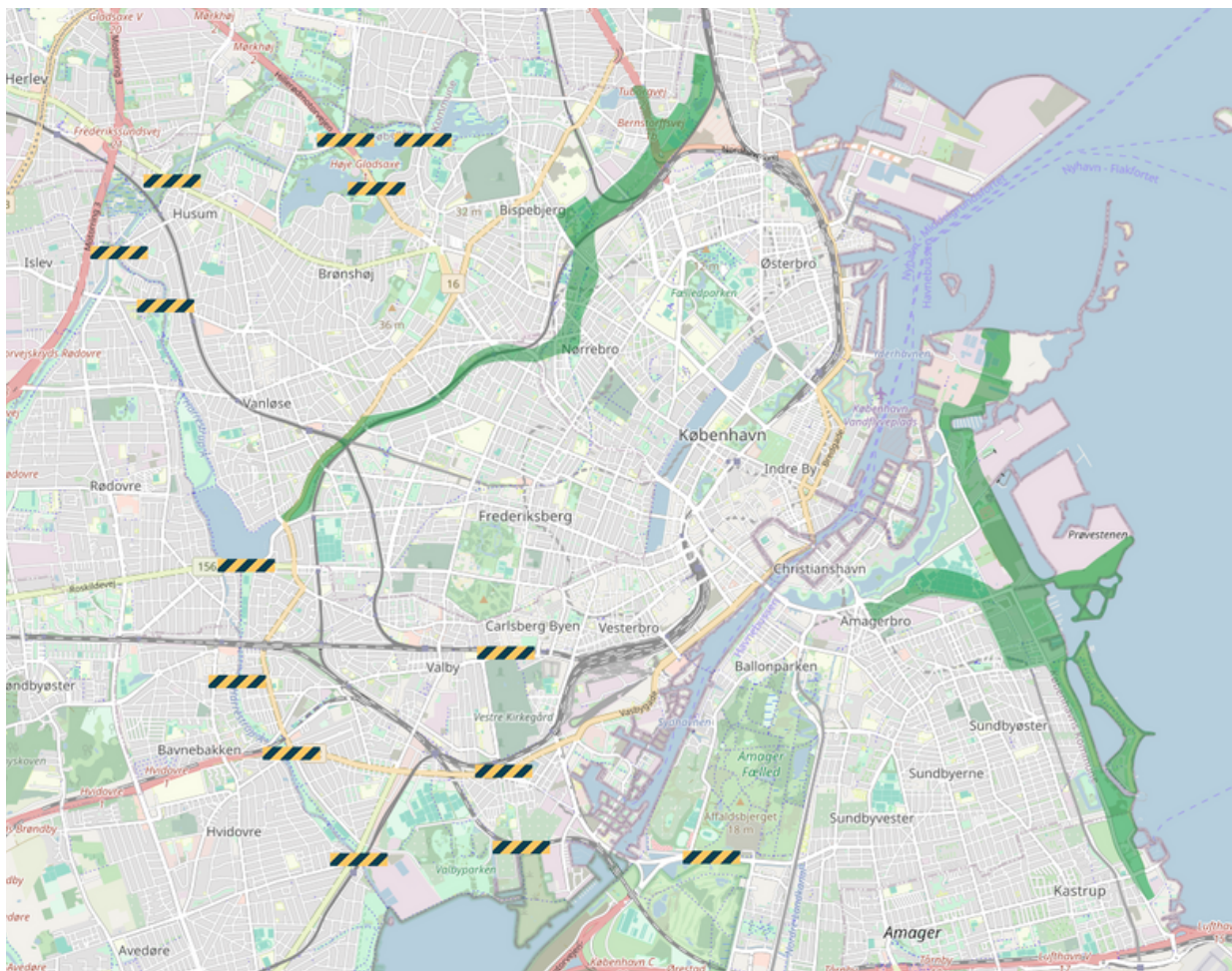

Holmens Kirkegaard Foto: Lisa Bang

Spørg din politiker

Mød op til vælgermøder og stil disse spørgsmål:

- Mener du, at København lever op til WHO's anbefalinger om grønne og sunde byer?
- Synes du, der skal bygges mere i en allerede tæt by – og i givet fald hvor?
- Vil du arbejde for, at Københavns kirkegårde fredes?
- Vil du beskytte store gamle træer mod fældning?
- Støtter du en offentlig kortlægning af byens træer?
- Synes du, vi skal sikre små grønne områder mod byggeri?
- Hvordan vil du sikre, at alle har adgang til et grønt område tæt på?
- Synes du, København skal indføre et biofaktor-system, så byudvikling ikke mindsker biodiversitet?
- Hvordan skal de grønne områder efter din mening indgå i byens klimatilpasning?
- Vil du støtte en samlet strategi for naturbeskyttelse i København?

Kort: OpenStreetMap contributors. Grafik: Laura Winther Schøler

Foreslåede grønne forbindelser og biologiske spredningskorridorer

Barrierer for biologisk spredning i eksisterende grønne forbindelser

Bevar byens grønne åndehuller stem for et grønnere København

Web: koebenhavn.dn.dk/
Mail: koebenhavn@dn.dk

